

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 16:19

יציאת השבת: 17:18

ח' כסלו תשע"ו

גיליון מס' 242

שאל אביר וינדר

שאלות ותשובות על הפרשה

עונג שבת

1. שלוש המידות היסודיות
 "והנה באר בשדה והנה שם שלושה עדרי צאן רובצים עליה, כי מן הבאר ההיא ישקו העדרים, והאבן גדולה על פי הבאר" (כט, ב).

שלושה המה מיטיבי סעד לאדם, אשר על ידם יוכל להתקדם ולעלות בעבודת ה', והנה הינן מידות טובות יסודיות, המביאות לכל טוב שאר המידות, הלא המה **אמונה שמחה ותפילה**, ובהתחזק האדם בשלוש אלה, יוכל להתחזק בכל השאר.

2. כי על ידי אמונה חזקה - יהא חשקו עז להשתלם במידות טובות ולהוסיף בהן ככל שיוכל לכבוד השם יתברך. ועל ידי **שמחה** יוכל להחזיק מעמד בשמירתן ולא יפול מהר חס ושלום. ועל ידי **תפילה** יזכה להרבה עזרה וסיוע משמים.

שהרי המניעות בהשגת מידות אלה רבות הן, ואשרי העומד במלחמה. ובזה מובן הפסוק: "והנה באר בשדה", באר הנותנת ומשפיעה, והנה "שם שלושה עדרי צאן רובצים עליה" - הן שלוש המידות הנ"ל.

כי מן הבאר ההיא - אשר שם שלוש המידות הנ"ל - ישקו העדרים - אלו בני ישראל שנמשלו לצאן, שנאמר "ואתן צאני צאן מרעיתי" (יחזקאל לד), וישתו ממנה כל הרוצה בעבודת ה' וחפץ בקרבתו.

אך והאבן גדולה על פי הבאר - שרבות הן המניעות כנ"ל. ואשרי מי שיחזיק בחוט משולש זה היטב כי "החוט המשולש לא במהרה יינתק" (קהלת ד).

נועם התורה

1. מדוע נאמר "ויצא יעקב...וילך חרנה" ולא נאמר וילך יעקב?
 (כ"ח, י' רש"י)

התורה הזכירה יציאתו של יעקב ללמד שיציאת צדיק מן המקום עושה רושם, שבזמן שהצדיק בעיר הוא הודה, זיוה והדרה של העיר.

2. מהו המקום שאליו הגיע יעקב ולן שם? (כ"ח, י"א רש"י)
 המקום הוא הר המוריה, כמו שנאמר אצל אברהם "וירא את המקום..". שהכוונה להר המוריה.

3. מדוע שם יעקב אבנים סביב ראשו?
 (כ"ח, י"א רש"י)
 כיון שהיה ירא מפני חיות רעות.

4. כשיעקב קם בבוקר נאמר עליו "ויקח את האבן" אבן אחת-

הכיצד? (כ"ח, י"א רש"י)
 יעקב לקח כמה אבנים, אלא שהן התחילו לריב על מי יניח הצדיק את ראשו, כל אחת אמרה עלי יניח הצדיק את ראשו, מיד ה' עשאן אבן אחת.

5. מה חלם יעקב בלילה ההוא?
 (כ"ח, י"ב רש"י)

חלם על סולם מוצב ארצה וראשו מגיע לשמים ומלאכי אלוקים עולים ויורדים בו, המלאכים שליוו אותו בארץ עלו לרקיע כי אינם יוצאים חוץ לארץ, וירדו מלאכי חוץ לארץ ללוותו.

6. מהן ההבטחות שהבטיח ה' ליעקב בחלומו?

(כ"ח, י"ג-ט"ו)

א. הבטחת הארץ לעמ"י.
 ב. שעמ"י יתרבה כעפר הארץ.
 ג. שה' יהיה איתו וישמור אותו בכל אשר ילך.

7. מה עשה יעקב עם האבן אשר שם מראשותיו? (כ"ח, י"ח)
 שם את האבן מצבה ומן השמיים זימנו לו שמן ויצק אותו על המצבה כדי שיהיה ניכר שנעשה באבן זו נס.

8. מה הנדר שנדר יעקב?
 (כ"ח, כ'-כ"ב)

יעקב נדר שאם ה' יקיים הבטחתו ויהיה עימו וישמור אותו בדרך, וישוב בשלום לבית אביו, האבן הזאת תהיה בית אלוקים להשתחוות עליה לפני ה', ומכל מה שיהיה לו הוא יפריש מעשר.

9. האם יתכן שליעקב היה ספק בהבטחת ה' שישמור עליו בדרך? (כ"ח, כ"ב מעם לועז)
 א. יעקב היה חושש מהיצר הרע שיפתה אותו לחטוא ואז לא יתקיימו הבטחותיו. ב. מאחר זה היה בחלום והרי אין חלום בלי דברים בטלים.

10. איזה נס נעשה ליעקב ליד הבאר? (כ"ט, י' רש"י)

שהוריד את האבן מעל פי הבאר ביד אחת כמו שמעבירים פקק מעל צלוחית, כי היה כוחו גדול.

11. מדוע בכה יעקב כשראה את רחל בת לבן דודו?
 (כ"ט, י"א רש"י)

מפני שצפה ברוח הקודש שרחל

ברכה והצלחה

יום אחד רבי יעקב יצחק הורביץ המכונה 'החוזה מלובלין' רצה לקום מוקדם יותר משאר הימים כדי לעשות מצוה חשובה שתעשה רעש גדול בשמים..

לשם כך החליט ללכת לישון מוקדם מהרגיל, מיד אמר לבני ביתו לערוך את ארוחת הערב מוקדם מהרגיל כדי שיוכל לקום מוקדם למחרת בבוקר..

אך בני הבית התעצלו בהכנת הארוחה, ולא רק שלא הקדימו אותה אלא אף אחרו אותה..

ראה כך 'החוזה מלובלין' והחליט להכניס דבר מאכל קטן לפיו כדי לזכות לברכת המזון וישר לאחר-מכן

הלך לשכב על מיטתו..

בני ביתו שלא היה רגילים שראש המשפחה ישן מוקדם לא שמרו על

השקט וה'חוזה' לא הצליח להרדם.. הוא התאפק לא לכעוס עליהם והחליט לעבור לחדר שקט יותר..

הזמן חלף וכבר השעה היתה מאוחרת מאד, רק אז הצליח ה'חוזה' להרדם..

כאשר הוא קם בבוקר ראה שהשעה מאוחרת והוא לא יצליח לעשות את התיקון הגדול שכל-כך רצה..

כעסו החל להתפרץ ולפני שכעס על בני ביתו חשב לעצמו ואמר: "מן הראוי שאכעס על בני ביתי, אבל באמת כל מטרתי לקום בהשכמה היתה כדי לעשות רצון בוראי - לעשות רעש גדול בשמים, והנה גם עתה - רצון בוראי הוא שלא

אכעס.. אז פשוט לא אכעס ובכך אעשה אולי רעש גדול יותר בשמים.."

לא פעם אנו מתכננים לעשות דברים, לקיים מצוה, להשתפר באיזו מידה אך מישוהו מפריע לנו, משהו עוצר בעדנו ואנו לא מצליחים להגיע אל המטרה..

רגע לפני שאתה מתפרץ על חברך, על בני ביתך ומאשים אותם בכישלונך, באי הצלחתך לקיים עוד איזה חסד, עוד מצוה או כל דבר אחר, עצור!

המניעה שלך מהכעס זוהי גם מצוה, ואולי מצוה גדולה יותר..

יתכן שתכעס ותוציא ברגע קיטור על חברך אך כמה זמן יקח לך לשקם את הנזק שאולי גרמת לו..

רגע לפני שאתה כועס תחשוב כמה שניות ותבין שעכשיו אתה הולך לקיים מצוה יותר גדולה מהרבה מצוות, מצוה קשה אך שכרה עצום, פשוט.. להשאיר את הפה סגור..

לימוד יומי

לימוד יומי

15. כמה שנים עבד יעקב אצל לבן?

20 שנה, 7 שנים בלאה ועוד 7 שנים ברחל ואח"כ עוד 6 שנים בצאן.

16. כמה בנים נולדו ללאה וכמה לרחל ומה שמותיהם?

ללאה נולדו 6 בנים: ראובן, שמעון, לוי, יהודה, יששכר וחבולון. לרחל נולדו 2 בנים: יוסף ובנימין.

17. מי הם בני השפחות? דן, נפתלי, גד ואשר.

18. מהם התרפים ומדוע רחל גנבה אותם מאביה?

התרפים אלו הפסלים שעבד להם לבן, רחל גנבה אותם כדי למנוע מאביה לעבוד עבודה זרה.

19. מה אמר יעקב ללבן בקשר לתרפים ומה קרה בעקבות דבריו? (ל"א, ל"ב)

יעקב, שלא ידע שהתרפים אצל רחל, אמר שמי שלקח את התרפים לא יחיה, ומאותה קללה מתה רחל.

20. איך קרא יעקב למקום שהלך אחרי שנפרד מלבן ומדוע?

כשיעקב המשיך בדרכו ירדו אליו מלאכי ארץ ישראל ללוותו ואמר: "מחנה אלוקים זה", ולכן קרא למקום מחניים.

לא תקבר עימו, ויש אומרים כי בא בידיים ריקות ולא כאליעזר עבד אברהם שבא עם נזמים, צמידים ומגדנות.

12. מדוע היו עיני לאה רכות?

מפני הבכי שבכתה, כי היתה סבורה שתנשא לעשו מפני שהכל היו אומרים ששני בנים לרבקה ושתי בנות ללבן, הגדולה לגדול והקטנה לקטן.

13. מדוע פירט יעקב ואמר ללבן שהוא עובד אצלו "ברחל בתך הקטנה"?

(כ"ט, י"ח רש"י) כיוון שידע שלבן היה רמאי, אם יאמר ברחל יכול להביא לו רחל אחרת מהשוק, אם יאמר בתך, יכול לבן להחליף את שם לאה לרחל. לכן הוסיף ואמר הקטנה - ואעפ"כ לא הועיל כי לבן רימהו.

14. איזו מידה טובה למדים מרחל אימנו וכיצד?

(כ"ט, כ"ה רש"י) מידת הוותרנות, שויתרה לאחותה לאה שלא תתבייש ומסרה לה את הסימנים שנתן לה יעקב, כי ידעה שאביה מכניס את לאה לחופה במקומה.

נוטריקון למה שארע עם יעקב ביציאתו מחרן:

וילך יעקב צדיק אז יאמר עשו קח בני מקל בא אליפו רשע שהוא בן עשו ויתן יעקב לו כל חרנה

הלימוד בעלון מוקדש לרפואתם השלמה והמהירה של רחל אורה בת חנה רבקה, אוריה בן צוריה